

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Virgo Lavretana Commentariis Illvstrata Sive Compendiosa Explicatio Litaniarvm Lavretanarvm

Dript, Laurentius a

Nevhsii, 1673

Caput Sextum. Encomium Marianum Sextum. Mater Purissima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43641

CAPUT SEXTUM.

Encomium Marianum Sextum.

MATER PURISSIMA.

PER omne peccatum sive mortale sive veniale maculam afferri homini peccanti, quæ macula si loquamur de peccato mortali nihil est amplius quam privatio gratiæ sanctificantis: per hoc scilicet quod homo qui ante peccatum erat filius DEI adoptivus (gratiæ enim sanctificantis est facere hominem, filium Dei adoptivum) desinat esse talis, fiatque ex amico Dei, inimicus ejusdem, ex filio Dei filius diaboli, juxta illud *vos ex patre Diabolo estis, quia ab initio Diabolus peccat* Ioan. 6. Habent ergo se gratia sanctificans, & peccatum mortale quemadmodum habitus & privatio, unde alio nomine gratia sanctificans dicitur habitualis. Ac proinde quantum inest de uno, tantum abest de altero, ita ut non possit dari homo pro hoc statu, quin vel sit in gratia, vel in peccato, quod forte potuisset fieri in puris naturalibus. Et licet

cet peccatum veniale non excludat, &
 tollat charitatem: minuit tamen fervorem
 illius, quemadmodum paululum aquæ
 non extinguit ignem, sed mitigat ejus ca-
 lorem: signumque est gratiam talis homi-
 nis qui venialiter peccat non esse tam in-
 tensam, quam alterius, qui minus peccat.
 Cum ergo capite præcedenti ostensum sit
 B. Matrem & Virginem gratia divina ple-
 nam fuisse, nihilq; illi ex ulla gratia defuisse:
 manifeste infertur nullum peccatum si-
 ve actuale, siue originale, veniale vel mor-
 tale in illa locum aut habuisse aut habere
 potuisse: Utpote, cui dicitur à cælesti
 sponso in canticis: *Tota pulchra es amica mea,*
& macula (intellige peccati: siue origina-
 lis siue actualis) *non est in te*, Cant. 4. Et qui-
 dem de peccato originali quod ab illo fue-
 rit immunis hæc sanctissima virgo hoc ca-
 pite probabitur, de actualibus autem infra.

§. I.

Quamvis ad probandam immacula-
 tam virginis Matris in utero Matris
 suæ conceptionem, sat superque præstaret
 Ecclesiæ benignissimæ Matris nostræ au-
 thoritas festum immaculatæ conceptionis

filijs

filiis suis festivo ritu celebrare mandantis, sed & SS. Patres ex eo quod Ecclesia festum nativitatis beatissimæ Virginis celebret, colligant eam in sua nativitate fuisse sanctam & à peccato originali liberam: pari modo cum festum conceptionis immaculatæ quotannis celebret magnum ex hoc eruitur argumentum ad probandum Virginem MARIAM in puncto conceptionis fuisse sanctam, & à macula originali immunem: Et sicut ex celebratione festi nativitatis beatissimæ virginis, rite inferitur sanctitas & immunitas ejus à peccato ante nativitatem: utique ex festo conceptionis ejusdem bene inferemus emundationem ejus à peccato originali in ipso conceptionis instanti. Et hoc ipsum confirmatur, quod Ecclesia ac Romani Pontifices omnino vetuerunt aut in concionibus, aut privatis conventionibus, asserere eam in originali conceptam: permittentes interim contrarium defendi eam nimirum esse ab eo immunem. Licet ergò hæc Autoritas, ut dixi sufficiens videretur ad stabilendam hanc opinionem: ob amorem tamen Bmæ Matris, una alterave ratione deinde congruentiis probanda erit.

Primam ergo rationem licet defumere ex autoritate Doctoris Angelici, qui tamen ab opponentibus contra immaculatam conceptionem ordinarie adduci solet. Is quærens an Beatissima Virgo nunquam peccaverit: Respondet sibi ipsi hoc modo, *Respondeo inquit dicendum quod illos quos Deus ad aliquid eligit, ita præparat & disponit, ut ad id ad quod eliguntur inveniatur idonei secundum illud 2. Corinth. 3. idoneos nos fecit ministros novi testamenti. Beata autem Virgo fuit electa divinitus, ut esset mater Dei: & ideo non est dubitandum, quin Deus per suam gratiam eam ad hoc idoneam reddidit, non autem fuisset idonea mater Dei si peccasset aliquando, tum quia honor parentum redundat in filios secundum illud Proverb. 17. Gloria filiorum patres eorum, unde & per oppositum ignominia matris ad filiū redundasset &c. hæc ad verbum D. Thomas ex qua autoritate pro immaculata conceptione sic potest formari ratio: illud non est admittendum in virgine Matre, quod reddebat eam in idoneam officio maternitatis Dei, ad quod ab æterno electa est, sed peccatum originale reddebat eam in idoneam isti dignitati & officio*

officio ergo. Major in terminis est D. Thomæ : Minor autem probatur , quia illud reddebat beatissimam Virginem in idoneam ad hoc ut esset Mater Dei , quod constituebat eam filiam diaboli , inimicam Deo, privatam gloriâ æternâ &c. sed peccatum originale hoc facit , cum propter ipsam simus & nascamur natura filij iræ, ergo. Maxime cum ob hanc causam D. *Thomas* neget eam peccasse venialiter ne esset in idonea suæ dignitati & officio , utique multo minus in ea erit admittendum peccatum originale , veniali longe gravius. Quod autem in MARIA non sit peccatum veniale definitum est in Concil. Trident. sessione 6. Can. 1. cujus verba infra ponentur.

Secunda item ratio desumi potest ex Tractatu de Incarnatione Dominica, ex communi ratione & axiomatica ab omnibus Theologis ibidem adducto & concessio: hoc modo: omnis perfectio compossibilis Christo & non incompossibilis fini incarnationis debet poni in Christo, quod pariformiter ponit de beatissima virgine *Alphonsus Salmeron* hoc modo : *Quidquid gratia*

gratia alijs sanctis vel viris vel fœminis legimus esse concessum (modo sexui fœmineo non repugnet) id totum nobilius ac eminentius virgini matri concessum esse asserendum est. Quaedam etiam, quæ nulli alteri competunt modo constet Deum posse, & decere, donare atq; illam posse accipere. Sed non repugnat fini incarnationis nec est perfectio impossibilis in Christo, quod mater ejus fuerit emundata in instanti Conceptionis ab originali delicto: Imò certum est Deum posse hanc gratiam, sed & esse decens ut donaverit, ut jam fuse probabimus ergo utique donavit: Quod autem fuerit conveniens ipsam emundari à Deo sic ostenditur: Nam utique conveniens fuit ut tantus filius præcaveret, ne sanctissima mater sua quæ ad maximam inter creaturas excellentiam erat evehenda, futura nimirum mater, filia, & sponsa Dei, Imperatrix hominum, Regina Angelorum, quod illa fuisset peccatrix, serva, & mancipium satanæ: licet enim statim post illud instans Deus eam emundasset ab originali peccato, fuisset tamen peccatrix potuissetque infernalis Cerberus erecto collo Christo hujus virginis filio insultare: ne glorie-

glorieris Christe talem ac tantam imo virginem te habere matrem, etenim mea primitus ancilla fuit, & mancipium per peccatum: Illa tibi subministravit carnem, mihi primo solvit tributum peccati originalis à toto genere humano ordinarie mihi solvendum: illa quam tu ob honorem tuum ab originali emundasti & sanctificasti, à me prius defædata fuit fædissima peccati macula. Et habet se res in peccato originali pari modo sicut in spurio qui legitimatur: hic enim licet ex illegitimo fiat legitimus, manet tamen semper nota juxta quod dicit *Martianus Imperator in libertis* inquiens *semper manet nota apud ingenuos* hinc *Baldus cap. final. de transl. Episc. ait Spurius Legitimus vel aliqua alia ratione nobilitatus similis est agro curato à vulnere cujus semper aliqua remanet cicatrix*: Sic licet in peccatoribus quamvis deleatur & emundetur culpa, remanet nihilominus infamie & inhonestatis nota: quam in Beatissima Matre admittere redundaret certe in gravem ignominiam, & dedecus talis actanti filij. Cum autem *certum sit* (ut ait *Bernardinus Senensis tom. 4. serm. 49. part. II.*)

Quod Deus creavit Adam & Evam sine peccato. Modo non est credendum, quod ipse filius Dei voluerit nasci ex virgine, & sumere ejus carnem, quæ esset maculata ex aliquo peccato originali, imò credendum est, quod voluerit sumere carnem purissimam, & quod ejus Mater fuit plus quàm Eva & Adam, qui creati fuerunt sine originali peccato: Sed rationibus scholasticis jam relictis ad mysticas convenientias è SS. Patribus propugnatas deveniamus: licet verò ex sensu mystico S. scripturæ absolute non deducatur sat firmum argumentum, bene tamen si ille SS. Patrum autoritatibus confirmetur & concordet, uti hic contingit: unde si bene probamus Beatissimæ Matris virginitatem ex mystica rubi significatione Sanctorum Patrum autoritatibus confirmata: bene etiam ex similibus accedente eorundem autoritate immaculatam conceptionem deducimus.

§. 2.

GLoriosissimæ ergo illius victoriæ, quam in instanti suæ conceptionis de infensissimo humani generis hoste beatissima Virgo reportavit, figuram habemus

mus Gen. cap. 7. gravissimis nimirum totius mundi irritatus & offensus Deus sceleribus, inauditâ poenâ statuit tam infanda peccata mulctare, nimirum aquis diluvij: quemadmodum & fecit in tantâq; excrevit aqua altitudinem, ut altissimos etiam montes operiret: *Quindecim enim ait scriptura cubitis altior fuit aqua super omnes montes quos operuerat. Gen. 7.* Sola nihilominus Arca Noe illæsa immanis evasit & incolumis; Volens autem tandem experiri justus ille Noe an cessassent aquæ diluvij super faciem terræ: emissâ prius columbâ quæ ad ipsum reversa est & postmodum corvo, tandem denuò emisit columbam: at illa venit ad eum ad vesperam portans ramum olivæ virentibus folijs in ore suo: Miratur & inquit hoc in loco *S. Ambr.* quomodo columba illa in reditu ad arcam potuerit invenire ramum olivæ virentis adhuc illæsum ab aquis diluvij: Et quidem optima difficultas. Tanto enim impetu aquæ diluvij invaserant terram, ut catartæ cæli apertis, ruptisque abyssi fontibus, omnes arbores eradicarint: Ubi ergo olivæ ramum hæc columba invenit? Respondet

spondet D. *Ambr.* numquam hanc arborem fuisse eradicatam & evulsam, quamvis vehementissimus fuerit impetus aquarum: Alia arbores omnes eradicatæ, oliva tamen in suo flore, & vigore permansit: *Gavifus est ait Ambr.* vir justus videns fructum de veteri semine aliquem reservatum, & inde colligit misericordie insigne divinæ, quod fructum demonstrasset cui non potuissent nocere diluvia. Magnum diluvium invasit totum genus humanum commissio peccato à nostris protoparentibus: *Per unum* inquit *Apostolus* hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors & ita in omnes homines pertransiit in quo omnes peccaverunt ad Rō. 5. In hoc autē diluvio omnes arbores, omnes inquā homines, quos Christus arboribus comparat in Evangelio: *Omnis* inquit *arbor* que non facit fructum bonum, &c. naufragium passi sunt, sola illa excepta, quæ se ipsam olivæ comparat, *Eccl. 24.* *Quasi oliva* inquit *speciosa in campis*, ab hoc originalis peccati diluvio immunis evasit & in flore ac vigore suæ justitiæ originalis illæsa permansit. Unde *Dionys. Carth.* explicans verba jam citata

cut

sicut ait oliva jugiter viret dulcem fructum
producit, pacis est signum & pietatem miseri-
cordiamque designat, sic præclarissima & in-
comparabilis Virgo MARIA jugiter in omni
virore profecit sapientia ac virtutum & sua-
vissimum protulit fructum, reparatorem pacis
generavit hominibus, & nos jugiter reconciliat
Deo, estque totius misericordie mater & pieta-
tis fontana.

Hanc singularem gratiam præserva-
tionis ab originali peccato, dudum prædi-
xisse videtur Regius Psalter psal. 45. *Adju-
vabit inquit eam Deus mane diluculo*, ac si di-
ceret Dominus Deus patrocinabitur &
suppetias feret virgini ab æterno in ma-
trem suam electæ: Quod si quæras à Da-
vide, quo tempore mane diluculo respon-
det ille, vel ut S. Hieron. legit, *auxiliabitur ei
Deus in ipso ortu matutino*. De hac quoque
victoria & adjutorio divino ipsa beatissima
mater gratias maximas Deo referens, *Ob-
umbrasti inquit super caput meum in die belli*.
Quem locum exponens doctissimus Abu-
censis: *caput inquit principium vite est, dies
autem belli est illud instans conceptionis, in quo
Daemon peccati originalis macula dominatur*
de

de anima. Principium autem vite B. virginis obumbratum fuit ab instanti conceptionis ex vi prævisionis meritorum Christi, & nullam contraxit maculam originalem: unde gratias agens Deo pro tanto beneficio dixit: obumbrasti super caput meum in die belli.

§. 3.

EXperturi olim consodales per insignis pectoris Zeuxis quam inter omnes picturas suas, quarum plurimas in ædibus habebat, maximi æstimaret, seu quæ inter illas esset præstantissima: eo absente subito inclamarunt Zeuxim domum incendio conflagrare, juberet proinde nobiliores eripi picturas: exterritus ad has voces Zeuxis quamprimum exclamare cœpit *servate mihi Adonidem* pretiosissimam à me æstimatam picturam. Ad eundem modum Deus opt. max. videns ab æterno tot nobiles picturas ad sui imaginem & similitudinem formatas, tot inquam homines successivè absumi & devorari voracibus originalis peccati flammis, ab æterno ordinavit præservare ab hoc incendio nobilissimam omnium picturarum suarum B. Virginem: *servate* inquit *mihi MARIAM*

MARIAM ab hisce flammis, voracissimus ignis
extinguatur aquis purpureis mei pretiosis-
simi sanguinis : passio mea prævisa deleat
æstum illum, qui adurere posset tam pu-
ram, tam sanctam animam. *Servate mihi*
MARIAM.

Igitur ut subtilissime speculatur Do-
ctor ille subtilis *Scotus*, quem sequitur quo-
que *Francisc. Suarez*. Beatissima hæc Virgo
fuit prædestinata ante peccatum originale
absolute prævisum, quod idem dicendum
de Christo Domino secundum quod ho-
mo est ac proinde (ut bene ex dictis sequi-
tur) B. Virgo in eodem instanti rationis,
aut alio immediate sequenti, prædestinata
fuit, quo & ipse Christus, ac ita fuit beatif-
ma Virgo prævisa ante ipsum peccatum
prævisum, adeoque non potuit in illo pec-
cato quod Adam per virtutem seminari-
am derivavit in posteros esse comprehen-
sa: sic beatissima mater ipsamet de se testa-
tur Prov. 8. *Nondum inquit erant abyssi &*
ego jam concepta eram nondum erant pec-
cata prævisa quando ego prædestinata fui.
Quod si Deus non Angelos solum, sed &
protoparentes nostros creaverit ornatos
omni

omni gratia, sanctitate & in statu innocentia. nonne multo magis decebat ut suam B. Matrem in illo statu conderet?

Adde quod lege naturali quæ jubet honorandos esse parentes, utpote à quibus habemus esse, obligabatur quodammodo ad hoc Christus Dominus. Unde *Aristot.* 2. *Ethicor.* inquit, *non minus stultum aut supervacaneum est de honore parentibus tribuendo quam de candore nivis disputare.* Et *Marcus Tullius Cicero* orat. pro *Milone* legem honorandi parentes appellat legem natam: quam non didicimus, aut legimus, verum ex ipsa natura accepimus, hausimus, & expressimus ad quam non docti sed facti, non instituti, sed imbuti sumus: hocque ipsum præceptum disertis verbis expressit Deus, *Exod. 20. Honora inquit patrem tuum & matrem tuam.* Licet enim legislator non obligetur ad servandam legem à se datam, obligatione coactiva quasi incurrat pœnam si eam transgrediatur, bene tamen directivâ eaque obligatio oritur ex jure naturæ, quo fit ut legislator ipse legem non servans peccet contra legem naturæ, quæ dictat eum se debere membris suis conformare.

mare. Non videtur autem Christus sufficienter servasse hoc præceptum si matrem suam, quam facile ab illo delicto nimirum originali, & servitute Diaboli, liberare & præservare poterat, nihilominus Diaboli permisisset imperio subjugari, vel unico etiam temporis instanti: sicut nec filius talis censeretur debitum parenti honorem & amorem exhibere, qui eam posset à morte corporali si solummodo vellet eripere & præservare, nec tamē id faceret. Quis unquam præsumat hunc filium Dei & virginis matris non summe hanc sanctissimam honorasse matrem, plus quam ullus alius filius suam matrem, & quod in alijs suis operibus de ipso testatur Apostolus *Lucas* in actibus Apostolorum quod scilicet *cæpit primum facere & post docere*: Hoc permaximè in observatione hujus præcepti observasse. Quod si *Pompejus Atticus* uti refert *Valerius Maximus* potuit aliquando gloriari numquam se matri reconciliatum esse, numquam cum illa in gratiam rediisse, quasi innuens se numquam exercuisse lites & discordias cum matre sua: multò majori jure censendum DEUM incarnatum

tum

tum dicere potuisse, numquam cum matre mea in gratiam redij: Inter me inquis & matrem meam nec minima unquam intercessit discordia, quæ ab ullo peccato actuali vel originali, mortali, vel veniali causari poterat.

§. 4.

HAnc etiam immaculatam Virginis Matris Conceptionem adumbrare volens Spiritus sanctus in canticis, postquam vivo quasi penicillo delineasset decorem & venustatem sponsæ suæ beatissimæ Virginis, incipiens nimirum à vertice capitis, usque ad plantam pedis; tandem in hæc prorupit verba: *Muremilas aureas faciemus tibi vermiculatas argento*, cant. i. Ac si diceret quia tota pulchra es ô Virgo gloriosa, imò pulcherrima inter mulieres, aureum tibi conficiam monile argento vermiculatum, quod ad formam murenulæ collo tuo apponam: *Murenulas* inquit *aureas faciemus tibi vermiculatas argento*: Observat in hunc locum sanctus *Cyrillus Alex.* morem fuisse antiquitus quod collaria, & monilia mulierum conficerentur in formam serpentis, qui caudam ori imponens circum-

circumdabat, ornabatq; mulierū colla : *in formam serpentis* inquit cit. Doct. *erant monilia*. Hoc jamposito occurrit non contemnenda difficultas cur non voluerit spiritus Sanctissimæ Sponsæ suæ confici sicut monilia aliarum mulierum scilicet ad modum serpentis : latet hic magnum mysterium, ut notat *Origenes* : volebat enim hic spiritus sanctus immaculatam Virginis conceptionem ob oculos nobis ponere, si enim legamus *Berchorium Basilium aliosq; SS. Patres* inueniemus murenam serpentis esse filiam : nam serpens appetens concubitum murenæ, appropians mari prius venenum, quod in se habet reijcit, ac dein sibilo murenam ex aquis evocat, eiq; copulatur : ex qua copula murena nascitur serpentis quidē filia, veneni tamen illi nullo modo particeps : talis profecto fuit Beatissima Virgo : volebat ergo Spiritus Sanctus quasi insinuare; ornentur aliæ mulieres monilibus more serpentum efformatis, eo quod omnes sint originali peccato obnoxia : murenulas autem aureas tibi o sanctissima Virgo faciemus vermiculatas argento, quia tu sola ab illo nævo

K

immunis,

immunis, licet illius serpentis Adam sis filia non tamen veneni ejus originalis es particeps.

Hanc immaculatam virginis Conceptionem mundo quoque patefacere volens Evangelicus Propheta *Isaias* beatissimam virginem asserit esse instar virgæ radicatæ & fundatæ in terra Iesse, cujus radix ex stirpe Davidica traxit originem: *Egredietur* inquit dictus propheta cap. ii. *Virga de radice Iesse & flos de radice ejus ascendet*: super quæ verba *D. Hieron.* in expositione in *Isaiam* prophetam lib. 4. in cap. ii. ita inquit: *Virgam & florem de radice Iesse, ipsum Dominum Iudæi interpretantur quod scilicet in virga regnantis potentia, in flore pulchritudo monstratur. Nos autem virgam de radice Iesse sanctam MARIAM Virginem intelligimus, quæ nullum habuit sibi fruticem coherentem. De qua supra legimus: Ecce virgo concipiet & pariet filium. Et florem Dominum Salvatorem qui dicit in Cantico Canticorum. Ego flos campi & lilius convallium.* Subintrat in eundem locum & ponderat hæc verba Ostiensis præsul & S. R. E. purpuratus *Petrus Damianus*, miraturque

cau-

causam Eccur propheta *MARIAM* Virginem *Virgam* appellet: *egredietur* inquit *virga de radice Iesse* & non potius nominaverit arborem. Et profectò videtur potius debuisse nominare arborem quam virgam: primo quidem quia arbor majorem longè quam virga præfert & magnificentiam & splendorem, cui proinde ob suam maximam excellentiam multò convenientius comparabitur: Secundo quia arbor producit flores, fructus, & umbram: quemadmodum beatissima Virgo producit illum, qui de seipso dixit, *Ego flos campi & lilium convallium*, Cant. 2. Fructus etiam quemadmodum ipsa de se testatur: *Flores mei fructus honoris & honestatis*, Eccl. 24. & denique umbram juxta illud sponsi: *sub umbra illius quem desideraveram sedi*. Cur ergo eam *virgam* appellat? ideo nimirum ut monstraret eam ab omni peccati originalis nævo immunem fuisse. Si enim *Plinio Aristoteli* alijsque naturalistis fidem habemus, vix aliquam inter innumeras plurimasque arbores invenias, quæ omni defectu careat, quæ nec nodosa, nec tortuosa sit; bene tamen virgas innumeras

omnibus nodis carentes invenies. In sacris autem litteris per tortuositatem, ac nodositatem peccatum, ac iniquitas significatur, *Davide Rege attestante, incurvaverunt animam meam*: Volebat igitur insinuare Propheta beatissimam Virginem à tortuositate ac nodositate cujusvis peccati tam originalis quam actualis fuisse immunem: Audite pulcherrime super hac re differentem presulem purpuratum *Petrum Damianum*: bene *hac incomparabilis virgo* inquit ille *virga dicitur, quare? quæ per intentionem desiderij semper ad suprema emineat, neq; per cecitatem peccati distorta nodositatis vitium aliquando incurrit*: ut non immerito, de hac immaculata hujus virginis conceptione canat Ecclesia. *Hæc est virga in qua nec nodus originalis, nec cortex actualis culpæ fuit*. Et iterum. *In Conceptione tua virgo immaculata fuisti, ora pro nobis patrem cujus filium genuisti*.

§. 5.

EX quibus jam dictis facile erit dignoscere, causam ob quam Spiritus sanctus inter alia quibus comparat sponsam suam B. Virginem etiam comparet eam
 lunæ

lunæ: *Quæ est ista inquiring qua progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, &c.* Cant. 6. Inconveniens enim alicui videbitur hæc comparatio & indecens, tantam virginem comparare planetæ, tot defectibus & vitijs obnoxio: Quid enim luna mutabilius: quæ jam plena, jam apparet media, jam cornuta, jam nullo modo videtur jam pallida, jam rubicunda, jam vero alba. Inconveniens autem virginem in virtutibus omnibus maxime radicatum, & stabilitam tam mutabili planetæ comparare. Respondet tamen ad hanc objectionem *Richardus de S. Victore*, quod sicut oculis mortalium luna repræsentat maculam, cum tamen nulla in ea reperiatur macula: ita contemplantibus nobis *MARIAM* Virginem tanquam ex *Adamo* ortam, ejusque filiam: videtur & apparet quasi ipsa in conceptione contraxisset originalis peccati maculam, purissima tamen & immaculatissima est in se, quemadmodum ore proprio suo confessus est Deus, *Tota inquiring pulchra es amica mea & macula non est in te* Cant. 4. quæ verba considerans sapientissimus *Idiota* contemplatione de beatissima

Virginie ad eamque conversus : *Tota ait pulchra es virgo gloriosissima non in parte sed in toto & macula peccati, sive mortalis sive originalis non est in te, nec unquam fuit, nec erit.*

Idem hoc omnes leges convincunt, si enim *Augusta* ut dicunt *Iurisperiti gaudet privilegio principis & in lege Princeps de legibus habeatur quod Imperator eadem privilegia tribuit Augustae, quae & ipse habet,* & ex hoc glossa ibidem inferat imperatrices ad vectigalia non teneri : profecto neque caeli terraeq; Imperatrix obligata fuit, tributo peccati originalis, ad quod alij omnes tenentur excepto beatissimae matris filio & ipsamet matre, ut ita quemadmodum *l. sacris e. de proximis lib. 12.* scriptum est : *Mater gaudeat privilegio filij.* Ut quemadmodum filius ejus Christus est impeccabilis per naturam, ita sanctissima mater ejus sit impeccabilis per gratiam.

Nec desunt plurimi Sanctorum Patrum qui hanc de immaculata virginis matris Conceptione ambabus ut ita dicam manibus amplectuntur sententiam : quos omnes adducere certe immensi esset laboris : paucos tamen eandem asserentes audiamus.

Ioan-

Ioannes Damascenus Virginis sanctissimæ cultor eximius à qua & abscissam manum miraculose redintegratam recepit orat. de Nativit. *MARIÆ* de ejus agens Conceptione. *Natura* inquit *gratiam antevertere ausa non est, sed tantisper expectavit, dum gratia fructum suum produxisset*: Ita ille simul ergo ut concepta fuit *MARIA* gratia ejus animam occupavit: Et iterum orat. 2. de Assumpt. *Ad hunc paradisum serpens aditum non habuit*, alludens nimirum ad paradisum terrestrem, ad quem serpens ille antiquus aditum invenit, unde & initium habuit peccatum originale ad paradisum vero Dei *MARIAM* non habuit aditum, adeoque nec ipsa habuit peccatum originale quemadmodum alij.

Damascenum sequitur è vestigio *S. Laurentius Justinianus* serm. de Annunc. inquit: *Ab ipsa Conceptione in benedictionibus est MARIAPRÆVENTA dulcedinis, & damnationis alienæ chyrographo, prius est sanctificata quam nata.* Sed clarius lib. de casto connubio verbi & animæ, cap. 2. *Quotquot aut ex ipsa nati sunt propagine exceptis duntaxat mediatore Christo IESU & ejus Matre sub hac le-*

ge peccati conditi sunt : Et denique lib. de gradibus perfectionis, cap. 1. *Ab originali inquit delicto nullus excipitur præter illam quæ genuit Salvatorem.*

Ejusdem mentis est *S. Vincentius Ferreriensis* serm. de Nat. virg. tom. 8. *Non creditis ait quia fuerit in MARIA sicut in nobis qui concipimur in peccatis, sed statim ac anima ejus fuit creata, fuit sanctificata, & statim in celo Angeli celebraverunt Festum Conceptionis.*

Clarissime etiam suo testimonio Conceptionem immaculatam confirmat *S. Apostolus Andreas*, uti in ejus gestis refert *Abdias* lib. 4. hist. *sicut inquit ille primus Adam formatus fuit ex terra antequam esset maledicta, ita secundus Adam formatus est ex terra virginea numquam maledicta.* Et ne multitudinem authoritatum idem afferentium lectori sim gravis : hanc sententiam docent & amplectuntur *Aureolus, Alexander de Ales, Andreas Vega, à Castro, Corduba, Carthagena, Lyranus, Mayronius, Richardus de media villa, Suarez, Vasquez, Maldonatus*, & innumeri alij quos citat & sequitur *Alexander Calamatus* in sua sylva mystica fol. mihi 395. Imo & impijssimus

mus *Mahometus* fidei nostræ hostis infen-
sissimus immaculatam Conceptionem af-
ferit in suo *Alcorano* inquit *nullus nascitur*
ex filijs Adam quem non tangat Sathan præter
MARIAM & Filium ejus.

CAPUT SEPTIMUM.

Encomium Marianum Septimum.

MATER CASTISSIMA.

MAgnis eximijisque præconijs lau-
dant veteres variarum heroicarum-
que mulierum suarum castimoniam, quæ
nimirum maluerunt morti se obijcere,
quam castimoniæ violationem perpeti, sic
teste *D. Hieron.* in Epist. II. ad *Ageruchiam*
Regina Carthaginis Dido, magis ardere malu-
it quam *Hiarbæ* Regi nubere. Et *Hastrubalis*
uxor quæ apprehensis utraque manu libe-
ris, in subjectum se præcipitavit incendi-
um, ne pudicitix damna sentiret: Et *Lucre-*
tia quæ amissa gloriâ castitatis noluit pol-
lutæ conscientix supervivere. Pari modo
summe extollunt castimoniam *Iosephi* *Æ-*
gypthi Proregis sacrae litteræ: quam hoc
K 5 modo